

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11Ps/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123202759
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erika Kovačicová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123202759.3

Rozhodnutie

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Erikou Kovačicovou v konaní o vrátenie spôsobilosti na právne úkony nesvojprávneho A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ladice, C. B. "D.", Zariadenie sociálnych služieb E., E. XXX/X, F., zastúpeného G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX ako súdom ustanoveným opatrovníkom, o návrhu nesvojprávneho A. B., nar. XX.XX.XXXX na vrátenie spôsobilosti na právne úkony, za účasti Okresného prokurátora v Nitre, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje rozsudok Okresného súdu Nitra sp.zn. 11Ps/27/2016-79 zo dňa 06.12.2017.

II. Trovy dôkazov platí štát.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa svojím návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 30.03.2023 domáhal vrátenia spôsobilosti na právne úkony.

2. Zo správy "SVETLO", ZSS Olichov zo dňa 18.04.2023 súd zistil, že A. B. je prijímateľom sociálnej služby od 04.01.2018, je poberateľom invalidného dôchodku v sume 337,50 eur mesačne, úhrada za poskytované sociálne služby je 350,72 eur mesačne, opatrovníčka G. B. dopláca mesačne 83,40 eur. Čo sa týka pobytu v zariadení, menovaný harmonogram dňa rešpektuje a dodržiava, je introvertný typ, tichý, spoločnosť ostatných klientov nevyhľadáva. Zapája sa do terapeutickkej skupiny - práca v záhrade, je členom stravovacej komisie ako zástupca obyvateľov zariadenia, pomáha s nosením oblečenia do pracovne. V zariadení je pod dohľadom a nastavený na medikamentóznú liečbu. Navštevuje ho psychiatricka MUDr. I. J.. Rodina ho nenavštevuje a nekontaktuje.

3. Súdom ustanovená opatrovníčka sa k návrhu vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 24.04.2023. Uviedla, že A. B. sa má podľa jej názoru dobre, je o neho postarané v zariadení sociálnych služieb, s ktorým je v pravidelnom kontakte. Je poberateľom invalidného dôchodku a opatrovníčka určitú sumu aj dopláca. Ďalej uviedla, že menovaný je silne závislý od alkoholu a podľa jej názoru sa nevie zaradiť do bežného života, a preto vyjadrila svoj nesúhlas s vrátením spôsobilosti na právne úkony A. B..

4. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že žije v takom prostredí, kde je 99% mentálne postihnutých osôb. Je to pre neho depresujúce. Manželka tvrdí, že je tam o neho postarané, nič mu nechýba a cez sociálnu sestru zabezpečuje pre neho všetko. Stalo sa raz, že od rodiny chcel niečo, napísal im a dostal čiernu kravatu a topánky. Abstinuje šesť rokov, berie antidepresíva. Ak mu bude vrátená spôsobilosť, chce si nájsť robotu. Nechce zostať v zariadení, chce ísť domov do H.. Jeho rodina však nesúhlasí s tým, aby išiel domov. Deti ho nenavštevujú, dcéra mu posielala balíky, iných rodinných príslušníkov nemá. Má ešte jedného kamaráta. Navrhovateľ dodal, že dom, v ktorom býva manželka s dcérou je jeho rodičovský dom.

5. Opatrovníčka na pojednávání uviedla, že manžel je závislý, má ochorenie mozgu a keby si vypil, nevie ako by to dopadlo. V minulosti sa stalo, že ich naháňal so sekerou, riešila to polícia. On nemá dom v H.. Prepísal ho na ich postihnutú dcéru a nemá kam ísť. Deti a jeho bratia s ním nechcú mať nič spoločné. Má jedného kamaráta, s ktorým spolu pili. Ani ako zdravý nerobil, žil bezdomoveckým spôsobom života. Tri deti chodia kvôli nemu k psychiatrovi. Je mu v tom zariadení lepšie.

6. Súd v konaní ustanovil znalca v odbore: zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: psychiatria MUDr. Petra Kozíka, ktorý na základe uznesenia Okresného súdu Nitra č.k.: 11Ps/10/2023 - 10 zo dňa 26.04.2023 spracoval o duševnom stave A. B. znalecký posudok. Ustanovený znalec na pojednávání uviedol, že menovaného vyšetril a z psychiatrického hľadiska sa u neho v aktuálnom čase jedná o závislosť od alkoholu v remisii, abstinencia v chránenom prostredí. Oproti znaleckému posudku, ktorý bol podaný I. D. u menovaného nezistil také známky organického poškodenia mozgu, ktoré by napĺňali kritériá pre stanovenie demencie alebo organickej poruchy osobnosti. Z tohto titulu pokiaľ bude abstinovať, pozná hodnotu peňazí a vie s nimi aj narábať. Netrpí takou duševnou chorobou alebo poruchou, ktorá by mu bránila správne pochopiť obsah a význam právnych úkonov. Tiež je schopný sa sám o seba postarať v širšom aj užšom sociálnom kontexte. Je schopný si sám vybaviť svoje osobné a úradné záležitosti. To, či sa rozhodne abstinovať alebo naďalej bude popíjať alkoholické nápoje, je čisto na jeho rozhodnutí a neovplyvňuje toto rozhodnutie žiadna duševná porucha alebo choroba.

7. Prokurátor Okresnej prokuratúry v Nitre v konečnom návrhu uviedol, že s poukazom na vykonané dokazovanie a závery znaleckého posudku má za to, že návrh bol podaný dôvodne. Zdravotný stav navrhovateľa sa zmenil. Z toho dôvodu navrhoval podanému návrhu vyhovieť.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením sa nasledovnými listinami: návrh zo dňa 21.03.2023, správa ZSS Olichov, Volkovce zo dňa 18.04.2023, list opatrovníka zo dňa 22.04.2023, ZP č. 23/2023 - I. K. a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil tento skutkový a právny záver:

9. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k.: 11Ps/27/2016 - 79 zo dňa 06.12.2017 súd obmedzil A. B., nar. XX.XX.XXXX spôsobilosti na právne úkony tak, že menovaný nie je spôsobilý vykonávať finančné záležitosti a operácie, nakladať s majetkom, disponovať s akoukoľvek finančnou čiastkou, rozhodovať o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, uzatvárať akékoľvek zmluvné vzťahy, konať pred finančnými inštitúciami, bankovými inštitúciami a inštitúciami poskytujúcimi služby. Zároveň mu súd ustanovil opatrovníka, a to G. B., nar. XX.XX.XXXX.

10. Ustanovený znalec I. J. K. dňa 23.06.2023 súdu doručil vypracovaný znalecký posudok č.23/2023, v ktorom znalec zodpovedal súdom položené otázky. Zo znaleckého posudku súd zistil, že A. B. trpí diagnózou - závislosť od alkoholu, t.č. abstinencia v chránenom prostredí. Znalec u menovaného nezistil známky takého organického poškodenia mozgu, ktoré by mu bránili v samostatnosti v sociálnom fungovaní, správnom pochopení obsahu a významu právnych úkonov, resp. by znižovali jeho schopnosť správne rozoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť alebo svoje konanie ovládať. Znalec konštatoval zmenu zdravotného stavu oproti znaleckému posudku podanému I. J. D. v roku 2021. Znalec uviedol, že A. B. je po psychiatrickej stránke závislý od alkoholu, závislosť je trvalého charakteru, v súčasnosti s viacročnou remisiou, abstinenciou v podmienkach ZSS. Po psychiatrickej stránke menovaný netrpí takou duševnou poruchou alebo chorobou, ktorá by mu bránila vykonávať právne úkony. Je schopný sa sám o seba postarať a nevyžaduje celodennú starostlivosť a opatrovanie. Vie sa správne orientovať v čase, v priestore, pozná hodnotu peňazí a pokiaľ bude abstinovať, dokáže s nimi racionálne hospodáriť. Menovaný je schopný si správne uvedomiť obsah a význam právnych úkonov, je schopný niesť právne následky svojho konania, vie si v spoločnosti vybaviť svoje osobné a úradné záležitosti, je schopný vnímať význam súdneho konania a rozhodnutia.

11. Podľa § 231 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

Podľa § 249 ods. 1 CMP, ak sú dôvody na zmenu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony alebo na navrátenie spôsobilosti na právne úkony, súd rozsudkom skôr vydaný rozsudok zmení alebo zruší.

12. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že A. B., nar. XX.XX.XXXX aj naďalej trpí diagnózou - závislosťou od alkoholu, ktorá mu bola stanovená pri jeho obmedzení spôsobilosti na právne úkony, pričom ide o ochorenie trvalého charakteru. Od roku 2021, kedy bol jeho zdravotný stav naposledy znalecky posúdený, však došlo k zmene jeho zdravotného stavu. A. B. v súčasnosti už niekoľko rokov plne abstínuje od alkoholu v chránenom prostredí Zariadenia sociálnych služieb Olichov - je v remisii. Súd má za preukázané, že u A. B. neboli zistené také známky organického poškodenia mozgu, ktoré by mu bránili v správnom pochopení obsahu a významu právnych úkonov. Súd prihliadol na závery znaleckého dokazovania, z ktorého zistil, že u A. B. sú splnené podmienky na vrátenie spôsobilosti na právne úkony. S poukazom na uvedené skutočnosti preto súd návrhu vyhovel a rozhodol tak, ako uvádza výroková časť tohto rozsudku.

13. O trovách dôkazov súd rozhodol podľa § 251 ods. 1 CMP tak, že trovy dôkazov platí štát.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.